

PYTANIA DO ZOGA

Dzieci są niesamowicie ciekawe świata. Zadawanie pytań to fascynująca zabawa, która motywuje do nauki nowych rzeczy, pozwala się rozwijać.

Poruszane zagadnienia:

- *ciekawość*
- *szacunek*

Czas trwania: 45 min

Cele ogólne:

- wprowadzenie do metody dociekań filozoficznych dla dzieci

Cele szczegółowe:

- wprowadzenie do procesu zadawania pytań
- uświadomienie dzieciom, że są różne rzeczy, o które mogą pytać
- ćwiczenie nowego modelu komunikacji dziecko – dziecko

Środki dydaktyczne:

- etykiety lub taśma malarska do napisania imion dzieci
- pacynka Zoga
- sprzęt audio i płyta ze skoczną muzyką instrumentalną
- kredki i kartki papieru
- długopis i kartka do robienia notatek przez osobę prowadzącą zajęcia

Uwaga:

Potrzebna jest dobra znajomość bajki o Zogu, aby prawdziwie odpowiadać na pytania dzieci dotyczące Zoga.

Przebieg

1. Przedstaw się po imieniu, poproś dzieci, aby też się przedstawiły. Zapowiedz zabawę „Dobrze, że jesteś”. Polega ona na tym, że dziecko siedzące w kręgu zwraca się do dziecka obok, podaje mu rękę i mówi: *Dobrze, że jesteś...* (Kasiu, Wojtku, Aniu itp.). Zabawę zaczyna inicjator i na niej musi się skończyć. Aby wszyscy mogli sobie powiedzieć, że się cieszą z przebywania ze sobą, powtarzamy rundę w drugą stronę. Załóż na rękę pacynkę Zoga, usiądź razem z dziećmi w kręgu. Powiedz dzieciom: *Nie przyszłam do was dzisiaj sama.* Jeśli pytania od dzieci pojawiają się spontanicznie, rozpoczyna się rozmowa z Zogiem. Następnie, odgrywając rolę Zoga, zapytaj: *Czy macie do mnie jakieś pytanie? Czy chcielibyście mnie o coś zapytać?* Im mniej mówisz Ty jako osoba prowadząca, tym lepiej.
2. Zapisuj pytania zadane przez dzieci, najlepiej wraz z imieniem dziecka, w ten sposób będziesz mógł/mogła dalej odnosić się do wypowiedzi dzieci. Szybko analizuj pytania.
3. Podsumuj pytania i pogrupuj je pod kątem tego, czego dotyczą. Odwołaj się do wcześniej zadanych przez dzieci pytań według wzoru: *Kasia zapytała, kto to jest?*, *Janek zapytał: czy nas lubisz?* Następnie zapytaj dzieci - *Dlaczego pytamy?*
4. Wyjaśnij powody i cele zadawania pytań. Przykładowe odpowiedzi:
 - *żeby się czegoś dowiedzieć,*
 - *żeby porozmawiać,*
 - *żeby nawiązać kontakt.*

5. Przykładowe kategorie pytań: o istnienie, o relacje, o uczucia, o myśli, o wiedzę, o doświadczenie, o fakty, o upodobania, o opinie, o reguły.
6. Zaproponuj grę integracyjną. Gdy gra muzyka, dzieci biegają/spacerują po sali, gdy muzyka cichnie, zatrzymują się i zadają pytanie najbliższemu stojącemu dziecku, następnie prowadząca ponownie włącza muzykę i dzieci znów rozbiegają się po sali (kiedy muzyka gra, można również poprosić dzieci, by podskakiwały jak piłki lub – przy kolejnej rundzie – robiły pajacyki). Dzieci mogą w ten sposób ćwiczyć model komunikacji, jaki będzie stosowany w czasie zajęć – słuchania i mówienia do siebie, a nie tylko do nauczycielki/prowadzących. Możesz poprowadzić 3-4 rundy gry.
7. Zadaj dzieciom pytanie: *Czy możemy Zoga pytać o wszystko?* Powiedz dzieciom, że teraz mogą porozmawiać z Zogiem. Jeśli dzieci nie zaczynają, przypomnij pytania zadane wcześniej, np.: *Ania, pytałaś Zoga, skąd przyleciała; Paweł, o co Ty zapytałaś Zoga?* Wejdź w rolę Zoga i rozmawiaj z dziećmi, odpowiadając na ich pytania. Gdy pojawi się pytanie filozoficzne, Zog może powiedzieć: *Nie wiem, o co mnie pytasz. Nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie.* Zog może też wyjaśniać naturę i rodzaje

pytań. Możesz odpowiadać na pytania dzieci, odwołując się do konkretnych stron/fragmentów bajki o Zogu.

8. Zapisuj pytania zadawane przez dzieci. Podziel je na dwie kategorie. Odczytaj zapisane pytania. Następnie zapytaj dzieci, czy te pytania są takie same, czy się od siebie różnią.

Przykładowe pytania:

Jak masz na imię?

vs

O czym myślisz Zog?

Skąd jesteś?

vs

Co to są myśli? Gdzie mieszkają myśli?

9. Podsumuj, mówiąc, że są dwa rodzaje pytań. Nie używaj jednak określenia „pytania filozoficzne”. Zog żegna się z każdym dzieckiem z osobna (może dać każdemu z nich buziaka), powtarzając imię dziecka. Pyta też dzieci, czy chcą się z nim ponownie spotkać. Jeśli jakieś dziecko zadało wyróżniające się pytanie, pytanie filozoficzne, Zog mówi: *O twoim pytaniu będę myślał w czasie podróży do domu. Zobaczymy się znów za miesiąc.*
10. Jeśli wystarczy czasu, Zog prosi dzieci, by narysowały coś dla niego na pamiątkę jego pierwszej wizyty na Ziemi.

